

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ

Οι προκλήσεις της Ε.Ε.

Πήραμε όλοι μια μεγάλη ανάσα με τη νίκη του Μακρόν στη Γαλλία. Η Ευρώπη όμως έχει πολλούς ακόμη «κάβους» να περάσει πριν βγει από τη ζώνη των υψηλών ρίσκων. Οι απειλές που αντιμετωπίζει δεν είναι εφήμερες, ούτε έχουν εύκολες λύσεις.

Ο Μακρόν ήταν μια εξαιρετική λύση που σκέφθηκε το γαλλικό κατεστημένο, το οποίο γνωρίζει καλά τα προβλήματα της χώρας του και τις άγριες διαθέσεις των αγορών απέναντί της. Ένας άνθρωπος που έχει περάσει από το βαθύ (δημόσιο και ιδιωτικό) γαλλικό κράτος εμφανίσθηκε ως αντιουσιμητικός, συγκρούσθηκε με τα υπάρχοντα κόμματα και κέρδισε τις εκλογές. Το στοίχημα, όμως, δεν έχει κερδηθεί. Η Γαλλία πρέπει να κάνει μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές ανάλογες με αυτές που έκανε η δική μας χώρα τα τελευταία χρόνια. Είναι όμως, ταυτόχρονα, μια χώρα με

τεράστιες αγκυλώσεις και δυνάμεις αδράνειας. Οι ίδιοι οι Γάλλοι αξιωματούχοι συχνά παραδέχονται ότι «αν είχαμε κάνει όσα εσείς με τα μνημόνια, σίγουρα θα είχαμε ξαναζήσει την ημέρα της Βασιλλικής». Ο νέος πρόεδρος μοιάζει να έχει συγκεκριμένους μεταρρυθμιστικούς στόχους, που θα κάνουν τη Γαλλία πιο ανταγωνιστική. Πρέπει όμως να σχηματίσει μια υποστηρικτική πλειοψηφία στη Βουλή και κατόπιν να υπερκεράσει τις αντιδράσεις των συνδικάτων αλλά και της κοινωνίας γενικότερα.

Η εκλογή του αναπέρωσε τις ελπίδες για την αναγέννηση του γαλλογερμανικού άξονα, ο οποίος τόσο λείπει από την Ε.Ε. σήμερα. Και το Βερολίνο θέλει, σε ένα βαθμό, να μοιραστεί την ευθύνη και το κόστος της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και ο Μακρόν είναι η ιδεώδης λύση γι' αυτό.

Το μέλλον της Ευρώπης θα κριθεί, πάντως, στη Γαλλία τους επό-

μενους μήνες και βεβαίως στην Ιταλία. Οι αγορές περιμένουν στη... γωνία το στραβοπάτημα της μιας ή της άλλης χώρας. Μέχρι στιγμής τα αναχώματα δούλεψαν με την ανάδειξη του Ρέντσι στην εξουσία για ένα διάστημα και τώρα του Μακρόν. Αν και πόσο θα αντέξουν ακόμη θα φανεί τα επόμενα 1 - 2 χρόνια.

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει, όμως, μία ακόμη πρόκληση, στον τομέα της ασφάλειας. Οι υπόλοιποι παίκτες που κάθονται μαζί της στο παγκόσμιο γεωπολιτικό τραπέζι δεν την παίρνουν πολύ στα σοβαρά. Η ήπια δύναμή της δεν φτάνει... Χρειάζεται η πραγματική ισχύς, που σήμερα λείπει. Ο Γκρούεφσκι και κάθε Γκρούεφσκι, για παράδειγμα, θα μετρήσει τον Αμερικανό ή τον Ρώσο απεσταλμένο, τον Ευρωπαίο όμως τον βλέπει ως εκπρόσωπο μιας μεγάλης Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης.

Εν τω μεταξύ, οι ΗΠΑ αμφιταλαντεύονται ως προς το αν θα συνε-

χίσουν να παρέχουν την ομπρέλα ασφαλείας στην οποία συνήθισε, και ίσως κακόμαθε κιόλας, η Γηραιά Ηπειρος. Η Ρωσία κυριαρχείται από μια νέα στρατηγική αυτοπεποίθηση και η Κίνα αγοράζει συνεχώς υποδομές και επιρροή, «κάτω από το ραντάρ».

Δεν υπάρχει όμως αυτή την ώρα αξιοσημείωτη συζήτηση ή πρόδος για μια πιο «σφικτή» Ευρώπη σε θέματα ασφαλείας, ενώ είναι αδύνατον να υπολογιστεί η Ε.Ε. σε αυτόν τον τομέα χωρίς τη Μεγάλη Βρετανία. Φοβούμαι ότι κάποια στιγμή, σύντομα, θα επέλθει κάποιο γεγονός που θα «ξυπνήσει» τις ευρωπαϊκές ηγεσίες και θα τις κάνει να αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα.

Το αν η Ευρώπη θα έχει την ισχύ και τη διάθεση να προστατεύσει την ασφάλεια των μελών της είναι χωρίς αμφιβολία ένα θέμα που αφορά και εμάς, εδώ στην πρώτη γραμμή της Δύσης απέναντι σε πολλές απειλές.

ΑΥΓΗ

Τακτικές υποχωρήσεις

Τι συμβαίνει με τον Βόλφγκανγκ Σόιμπλε; Απέκτησε όψιμη διαλλακτικότητα; Δεν είναι μόνο ότι βγήκε το πρωί της Παρασκευής, πριν από τη συνάντηση με τους ομολόγους του υπουργούς Οικονομικών των επτά ισχυρότερων βιομηχανικών κρατών (G7), να εκφράσει χωρίς τους συνηθισμένους αστερίσκους του την αισιοδοξία του ότι θα υπάρξει λύση στο ελληνικό ζήτημα στο Eurogroup της 22ας Μαΐου.

Επιπλέον έκανε το μεγάλο άλμα να παραδεχτεί από τις σελίδες του "Spiegel", που κυκλοφόρησε το Σάββατο, ότι η κριτική που ασκεί στα υπερβολικά γερμανικά πλεονάσματα ο νέος Πρόεδρος της Γαλλίας, Εμανουέλ Μακρόν είναι δικαιολογημένη: "Πράγματι, ένα πλεόνασμα πάνω από το 8% του ΑΕΠ είναι πολύ υψηλό" δήλωσε, πλην όμως το πλεόνασμα "δεν το δημιούργησε η πολιτική". Και προχώρησε ακόμη περισσότερο, πάντα φλερτάροντας με τις απόψεις του Μακρόν, λέγοντας ότι δεν μπορεί να υπάρξει μια κοινότητα κρατών διαφορετικής οικονομικής ισχύος χωρίς ένα είδος αναδιανομής, αντισταθμισμάτων από τους δυνατούς προς τους αδύναμους.

Και μόνο η λέξη "αναδιανομή" από το στόμα του Σόιμπλε μυρίζει... επανάσταση, πλην όμως εδώ βάζει πολλούς αστερίσκους: "Το πόσο ευρεία θα είναι μια αναδιανομή σε μια δημοκρατία το αποφασίζει ο λαός". Μια ερμηνεία αυτής της δήλωσης θα ήταν ότι π.χ. οι Γερμανοί θα πρέπει να αποφασίσουν εάν και πόσο θα μοιραστούν, αφού έτσι κι αλλιώς κατά Σόιμπλε δεν είναι η κυρίαρχη πολιτική της Ευρωζώνης αυτή που τους έχει κάνει τόσο ισχυρούς.

Αντίθετα, πάντα κατά Σόιμπλε, η Γερμανία έχει κάνει εγκαίρως τα μαθήματά της, γι' αυτό είναι ανταγωνιστική, κι αν ακολουθήσουν το δικό της παράδειγμα οι υπόλοιπες θα γίνουν κι αυτές ανταγωνιστικές. Έναντι ποίου είναι το ερώτημα, το οποίο ουδέποτε θέτει ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, που περιφέρεται ως ο μεγάλος σοφός της Ευρωζώνης.

Το πιθανότερο, λοιπόν, είναι η όψιμη διαλλακτικότητα του Σόιμπλε να μην είναι τίποτε περισσότερο από τακτική υποχώρηση. Για να μην φτάσει στα άκρα η σύγκρουσή του με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για το ελληνικό χρέος και γίνει πάλι θέμα η Ελλάδα στη μέση του γερμανικού προεκλογικού αγώνα. Και κυρίως για να μην κατηγορηθεί ότι θέτει αυτός σε κίνδυνο την επιτυχία του Μακρόν στη Γαλλία και το μέλλον του γαλλογερμανικού άξονα.

ΕΘΝΟΣ ΓΝΩΜΗ

Προσδοκίες για επανεκκίνηση

Μετά την ανακούφιση στη δημοκρατική Γαλλία και την Ευρώπη, η ώρα των ερωτημάτων. Αλλά και των προσδοκιών από την εκλογή του Μακρόν. Για τις εξελίξεις στη δεύτερη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή χώρα. Στον γαλλογερμανικό άξονα, στην ΕΕ και την Ευρωζώνη.

Βεβαίως, η αλλαγή σελίδας στο γαλλικό πολιτικό σκηνικό δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Πρέπει να περιμένουμε τις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου. Πολλά, αν όχι τα περισσότερα, θα κριθούν από τα αποτελέσματα και τους συσχετισμούς που θα προκύψουν. Ο Γάλλος πρόεδρος είναι μεν το κέντρο της εξουσίας, αλλά δεν είναι μόνος του και δεν λειτουργεί εν κενώ.

Ανεξαρτήτως, όμως, των μεταρρυθμίσεων, των αλλαγών και των μέτρων που θα πάρει, το μεγάλο ζήτημα είναι η επανεκκίνηση της Ευρώπης. Ο ίδιος έχει δεσμευτεί. Αν και κάπως αόριστα, είναι αλήθεια, το τελευταίο προεκλογικό διάστημα. Υπάρχουν, όμως, διατυπωμένες θέσεις του προς την κατεύθυνση της αναγέννησης του «κοινού ευρωπαϊκού μέλλοντος». Φυσικά, άλλο πράγμα είναι το επιθυμητό κι άλλο το εφικτό.

Από την άποψη αυτή αρνητικό σημάδι είναι ορισμένες διακηρύξεις από το Βερολίνο. Πριν ακόμη σιγήσουν τα συχαρητήρια προς το Παρίσι. Η καγκελάρια έσπευσε να προαναγγείλει ότι η οικονομική πολιτική της Γερμανίας δεν πρόκειται να μεταβληθεί.

Αν η δήλωση απευθύνεται στο εσωτερικό της χώρας της, αυτό είναι πρόβλημα των Γερμανών. Αν απευθύνεται στους Ευρωπαίους συνολικά και εννοεί τις πολιτικές λιτότητας, το μέλλον είναι δυσοίωνο. Πράγμα που ενισχύεται και από την ανάγκη που αισθάνθηκε ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών να επαναλάβει το «απαγορεύεται» στα ευρωομόλογα.

Αλλά τίποτα δεν έχει τελεσιδικήσει. Παρά μόνο ότι η Ένωση πρέπει να γίνει Ευρώπη των πολιτών.